

در کشاکش تاریخ

روند وفاداری سیاسی ارمنه قفقاز

(۱۲۴۰-۹۰۶ ه.ق / ۱۸۲۸-۱۵۰۱ م)

سیدعلی مزینانی

www.ketab.ir

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور:
- مزينانی، سيدعلی، ۱۳۱۷ - Mazinani, Seyyed Ali
در کشاکش تاريخ: روند وفاداری سياسی ارمنه قفقاز (۱۲۴۰ - ۹۰۶ ق/ ۱۸۲۸ - ۱۵۰۱ م) / سيدعلی مزينانی.
- مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
- تهران: شيرازه کتاب ما، ۱۴۰۱.
۳۷۶ ص: نقشه، جدول؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
قفقاز و آسیای میانه؛ ۲۳.
۹۷۸-۶۲۲-۵۳۴۶-۱۱-۶
- وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
یادداشت
یادداشت
- فیا
ولایه نامنه
کتابنامه: ص. [۳۵۷] - ۳۶۴.
نمایه.
- عنوان دیگر
موضوع
موضوع
- روند وفاداری سياسی ارمنه قفقاز (۱۲۴۰ - ۹۰۶ ق/ ۱۸۲۸ - ۱۵۰۱ م).
ارمنه -- قفقاز -- Armenians -- Caucasus
قفقاز -- تاريخ -- ۱۵۰۱ - ۱۸۲۸ م. Caucasus -- History -- 1501 - 1828
- رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
- DK۵۱۱
۵/۹۴۷
۹۰۵۷۴۹۲

www.ketab.ir

در کشاکش تاريخ

روند وفاداری سياسی ارمنه قفقاز

(۱۲۴۰ - ۹۰۶ ق/ ۱۸۲۸ - ۱۵۰۱ م)

نویسنده: سيدعلی مزينانی

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

انتشارات: شيرازه کتاب ما

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

چاپ اول: اسفند ۱۴۰۱

چاپ و صحافی: پردیس دانش

حق چاپ و نشر محفوظ است.

تهران، صندوق پستی: ۱۱۱-۱۳۱۴۵

تلفن: ۸۸۹۵۲۲۹۷ فکس: ۸۸۹۵۱۶۹۱

همراه: ۰۹۳۶-۹۵۰۰۱۸۲

سایت: www.shirazhketab.com

فهرست مطالب

۱۱ یادداشت دبیر مجموعه

۱۳ سپاسگزاری ها

بخش اول

۱۷ مقدمه

بخش دوم

برخی ملاحظات نظری

۲۷ فصل اول: ملاحظات هستی شناسانه نظریه ساخت یابی

۲۷ دوسویگی

۲۸ زمان - فضا

۲۹ کنش

۳۱ ساختار و نظام

۳۶ جامعه شناسی تاریخی و تغییر

۳۳ فصل دوم: ملاحظات روش شناسانه نظریه ساخت یابی

۳۵ تحلیل نهادی

۴۶ اولویت های تحلیل نهادی

۴۷..... جوامع منقسم به طبقات.....

۵۱..... فصل سوّم: تحلیل تجربی (تعدیل ها و تصحیح ها).....

بخش سوّم

وفاداری سیاسی از گستره‌ای به اندازه یک دژ تا گستره‌ای به اندازه

یک جهان (۳۰۳-۱۵۰۱م)

۵۷..... فصل اوّل: دژها و خانواده‌ها (۳۱۳ تا ۴۳۰م).....

۵۷..... مقدمه.....

۶۱..... اقتدار پادشاهی.....

۶۷..... اقتدار ناخارارها.....

۷۳..... فصل دوّم: از دژ ارمنی به جهان ارمنی (۴۳۰ تا ۱۲۲۰م).....

۷۳..... مقدمه.....

۷۴..... عصر مرزبانی (۴۳۰-۸۷۰م).....

۷۴..... پیش از قیام آوارایر.....

۷۵..... قیام آوارایر.....

۷۷..... پس از آوارایر.....

۸۴..... عصر امیرالامرایر.....

۸۴..... قبل از قیام باگراوند.....

۹۱..... قیام باگراوند.....

۹۳..... بعد از قیام باگراوند.....

۹۷..... پادشاهی باگراتونی.....

۹۷..... آشوت اول، سامبات اول، آشوت دوم (۲۷۱-۳۰۹هـ ق / ۸۸۵-۹۲۸م).....

۱۰۹..... سقوط باگراتونی تا هجوم مغولان.....

۱۲۵..... فصل سوّم: اولین تیلورات جهان ارمنی (۶۱۶-۹۰۶هـ ق / ۱۲۲۰-۱۵۰۱م).....

۱۲۵..... مقدمه.....

۱۲۶..... ورود مغولان به قفقاز تا پایان پادشاهی کلیکیه (۶۱۶-۷۱۶هـ ق / ۱۲۲۰-۱۳۲۰م).....

دوره پریشانی و بازگشت به اچمیادزین (۱۳۸۰-۱۱۴۳ م) ۱۳۸
 استقرار در ارمنستان شرقی (۱۴۴۳-۱۵۰۰ م) ۱۴۵

بخش چهارم

جهان ارمنی در متنی از دولت‌های مطلقه

(۹۰۶-۱۱۳۵ ه.ق / ۱۵۰۱-۱۷۲۵ م)

فصل اول: جهان ارمنی در آستانه دولت مطلقه (۹۰۶-۱۰۱۸ ه.ق / ۱۵۰۱-۱۶۱۰ م) ۱۵۱
 مقدمه ۱۵۱
 از اغتشاش صفوی تا نظم صفوی ۱۵۲
 فصل دوم: جهان ارمنی در متن دولت مطلقه (۱۰۱۸-۱۰۷۳ ه.ق / ۱۶۱۰-۱۶۶۵ م) ۱۶۱
 مقدمه ۱۶۱
 استقرار در جامعه صفوی (۱۰۱۸-۱۰۳۹ ه.ق / ۱۶۱۰-۱۶۳۰ م) ۱۶۲
 شاه صفی و شاه عباس دوم: دوران تثبیت (۱۰۳۹-۱۰۶۵ ه.ق / ۱۶۳۰ تا ۱۶۵۵ م) ۱۷۴
 فصل سوم: جهان ارمنی در متن دولت‌های مطلقه: عصر زرین (۱۶۶۵-۱۷۲۵ م) ۱۸۹
 مقدمه ۱۸۹
 سلطنت سلیمان و راه‌حل‌های غیر صفوی (۱۰۷۵-۱۰۹۰ ه.ق / ۱۶۶۵ تا ۱۶۸۰ م) ۱۹۰
 از نظارت سلیمان به انتقال سلطان حسین (۱۰۹۰-۱۱۱۶ ه.ق / ۱۶۸۰-۱۷۰۵ م) ۲۰۲
 کاتولیک‌ها، روس‌ها، غلجایی‌ها (۱۱۱۶-۱۱۳۵ ه.ق / ۱۷۰۵-۱۷۲۵ م) ۲۲۲

بخش پنجم

دولت مطلقه جهانی (۱۱۳۵-۱۲۴۲ ه.ق / ۱۷۲۵-۱۸۲۸ م)

فصل اول: جهان ارمنی: یک فروپاشی دیگر (۱۱۳۵-۱۱۶۰ ه.ق / ۱۷۲۵-۱۷۵۰ م) ۲۴۱
 مقدمه ۲۴۱
 فصل دوم: جهان ارمنی، دولت مطلقه جهانی (۱۱۶۰-۱۱۹۰ ه.ق / ۱۷۵۰-۱۷۸۰ م) ۲۶۱
 مقدمه ۲۶۱
 فصل سوم: دولت مطلقه جهانی، عضویت جهان ارمنی (۱۱۹۰-۱۲۴۲ ه.ق /
 (۱۷۸۰-۱۸۲۸ م) ۲۸۹
 مقدمه ۲۸۹

یادداشت دیر مجموعه

خاور نزدیک و میانه برای ملل دیرین و کهنسال، منطقه امنی نیست. کشاکش امپراتوری‌ها در دو حوزه فلات ایران و آسیای صغیر و در کنار آن سرریز گاه‌به‌گاه اقوام بیابانگرد از شمال به جنوب به صورتی مستمر و پیوسته و در یک مورد نیز از جنوب به شمال، دلیل اصلی این ناامنی بوده است.

سرگذشت ملت دیرپای ارمنی یکی از نمونه‌های اصلی این مقوله محسوب می‌شود که از گذشته‌های دور علاوه بر تجربه مواجهه با تحولات حاصل از رقابت و رویارویی امپراتوری‌های مستقر در فلات ایران و آسیای صغیر در شرق و غرب-اشکانی و ساسانی و خلافت اسلامی... و صفویه از یک‌سو، و یونان و روم و بیزانس... و عثمانی از سوی دیگر- می‌بایست با امواج پی‌درپی هجوم اقوام بیابانگرد از شمال و جنوب نیز روبرو گردند.

واکنش ارمنی‌ها نسبت به این تحولات و تغییرات در یک دوره تاریخی موضوع اصلی این بررسی است.

اصل بحث، بعد از دو فصل مقدماتی که در تبیین چارچوب نظری این بررسی، با مروری بر پیشینه تاریخ ارمنی‌ها و دولتمداری آنها از سده‌های قبل از میلاد آغاز می‌شود که هیچ‌گاه از تبعات ناشی از رفت‌وآمد قدرت‌ها فارغ نبوده است و «حوزه سیاست را برای آرامنه به فضایی پُر التهاب تبدیل می‌کرده که صورت آن را می‌توان در وفاداری سیاسی جست. اتحاد و انفصال‌هایی که مدام در حال گشایش و

فروکش بودند.» (ص ۱۸).

اگرچه در مراحل اولیه بحث سخن از کلّ جامعه ارمنی در یک فضای نسبتاً گسترده سیاسی در میان است، اما به تدریج، از دوره صفویه به بعد تأکید اصلی بر ارمنی‌های قفقاز قرار می‌گیرد که تحولات این حوزه تا چیرگی روس‌ها را بر قفقاز شامل می‌گردد.

کاوه بیات